

ZOMBOR ÉS VIDÉKE

Előfizetési árak:

Épész évre . . . 12 korona
Fél évre . . . 6 korona
Negyed évre . . . 3 korona
Egyes szám 20 fillér

POLITIKAI LAP.

Felolószerkesztő: Szerkesztő:
OBLAT KÁROLY. * D. MÜLLER JÁNOS.

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal: Zarándok u. 7.

Telefon-szám: 174.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Főispánunk Lipót-rendje.

Örömmel értesülünk arról a megyeszerzte is bizonyára őszinte örömet keltő hírről, hogy a király dr. Balogh y Ernő főispánunkat a Lipót-rend lovagkeresztjével tüntette ki.

Amidőn ezt a kedves hirt mi is közzétesszük, nem haladhatunk el fölülte anélkül, hogy egy pár szót, néhány szerény megjegyzést ne fiz-zünk ehhez a legmagasabb helyről jött elismeréshez.

Ha valamikor, úgy most ezekben a nehéz időkben, amikor a lét vagy nemlét kérdése forog kockán, van a vármegyének, de meg városunknak is szüksége egy talpig egész emberre. A háboru a politikai kérdések mellé még számtalan, sürgős elintézését igénylő társadalmi és kulturális kérdést is vetett fel, amelyek megoldása nemcsak rátermettséget és szakavatottságot, de erőt, kitartást és odaadó teljes munkát is kíván.

Az illetékes körök belátták, hogy nem lehet ezeket a feladatokat kizárólag a kulturális célok szolgálatában álló, de többé-kevésbé mégis a magukra utaltság nehézségeivel küzdő jótékony egyesületekre bízni. Az államhatalom segítő-keze kell hozzá, hogy látható eredmények álljanak elő.

Már akkor, amikor a kormány bizalma dr. Balogh y Ernő személyét emelte a főispáni székbe, a közvélemény nagy többsége őszinte örömmel és lelkesedéssel állott oldala mellé, mert nagy tudásától és attól a nagy ambíciótól, amellyel hivatali működését megkezdette, sok szépet várt.

Programbeszédje is a megértő szeretet, a legnagyobb szívviszóság és tettek kész elhatározás meleg szavaitól izzott.

Már akkor is éreztük, hogy egy ember áll előttünk, aki nemcsak ígér, biztat és meggyőzően beszél, hanem ki is tart amellett, amit célul tűzött ki és ígérését be is fogja váltani.

És nem esalódtunk! A tettek embere munkához látott. Töretlen, rö-gös, tövises úton kellett megindulnia, de ettől nem riadt vissza. Lankadatlan, szívós kitartása csakhamar meghozta számára azt az alapot, amelyre a kitlizött nagy feladatok megoldásához szüksége volt.

És a kormány exponeuse ekkor kezdi a maga tulajdonképeni programját kiépíteni. Széles látóköre mind több és több hajt vesz észre, amely a társadalom és a nemzet testét rágja. Érző szive ezeket a sebeket nem engedi elhanyagolni. Hiszen, Istenem, a nemzet amúgy is túllentül vérzik odakünn a harc-tereken!

Ahol tenni kell, mindenütt ott találjuk őt, irányít, vezet, utazik, fárado, beszél és buzdít. Ahol valami követendő példát lát, azt követésre ajánlja. Ahol könnyező szemekkel találkozik, ő az első, aki azokat letörölni igyekszik.

Ezért becsüljük őt s ezért nyerte meg szinte egy csapásra megyéje őszinte szeretetét és bizalmát.

A közigazgatás czélját csak ő érezte át teljes komolysággal: a politika csak egyik feladata a főispánnak, a másik a kulturális kérdések megoldása. Elődei ezt elhanyagolták. Ezt a mulasztást most ő igyekszik kipótolni.

Vajjon sikerül-e ezt elérnie?

Erre a kérdésre adja meg a választ a királyi kitüntetés, amely csak külső és összesített kifejezője annak a hálának és elismerésnek, amelyet valamennyien érzünk irányában.

Ünnepi beszéd.

(Elmondta Várady L. Árpád Bács-kalocsai őrsök a Szociális Missió társulat zombori szervezőtöknek 1918 junius 6-án tartott közgyűlésén.)

Mélyen tisztelt közgyűlés! Méltóztas-sanak nekem megengedni, hogy a programnak a végső pontját előre tegyem, t. i. most éljek az én zárszómondási jogommal, és pedig azon okból, mert — lájadalom — kissé kifogytam az időből és más kötelezettség is vár rám, anélkül pedig nem akarnám elhagyni ezt a fényes, ezt

a szép összefüvetelt, hogy néhány szót ne intéztek hozzá.

A társadalomnak egyik oszlopa, vagy jobban mondva az alapzata, amelyen fel-éptül, az igazságosság. Ahol ez nem létezik, ahol ez felborul, ott felborul minden elképzelhető rend. Ezt a jogrendet meg-alapozni, létesíteni az államhatalomnak a feladata, de nemcsak feladata, hanem a leg-szorosabb kötelessége is, amelyet büntet-lenül el nem hanyagolhat, mert hiszen ha elhanyagolja, akkor lenyügöznék a legna-gyobb bajok.

Justitia regnorum fundamentum. ahogy I. Ferencnek felirata hangzik az ő szobránk talapzatán a bécsi Hofburgban. A társadalom ezen alapszik, úgy ahogy egy mechanikai szerkezet azon alapszik, hogy azok a különl özö kerekék, srólok, amelyek egy gépezetet alkotnak, hogy azok pontosan összevágtjanak, különben az egész gé-pezet felmondja a szolgálatot.

De, mélyen tisztelt közgyűlés, ezzel még nincs megoldva magának a társadalmi jólézésnek és haladásnak és boldogulásnak az útja; mert ha a szükségesség és igazsá-gosság kérdését nézzük, van ám még sok más, amit nem is lehet az igazságosság-nak mértékével mérni, mert azt nem téri meg a természete. Nagy elvekbe ütköznek, ha azt is az igazságosság mértékével mér-nék. Hogy egyet említsek, nem az igazsá-gosságának, de a szeretetnek a törvénye, hogy a gazdag adjon a feleslegéből.

Ha ezt jogi törvényt akarunk átvál-toztatni, akkor felfordítanánk az egész társadalmat, akkor elvinnénk a gazdától az érdemszerzésnek a lehetőségét. Ha ezt kényszer alá helyezük, megsértjük a tulaj-donjogot, amelyben a szegény is oltalomra talál. Hiszen a szegénységnek éppen az a leghatalmasabb ösztönzője, hogy valamit magának tekinthet, érezhet: még szegény, de meg van neki az a reménye, hogy a maga szegénységéből felküzdi magát; ezzel egy hatalmas ösztönzés lakik szívében, hogy előre menjen, hogy haladjon. Tehát van még számos kérdés, amire sem az igazság, sem az állam nem képes megfele-leni: az emberi szívnek a szava, munkál-kodása és pedig annak az emberi szívnek, amelyet az Ur Krisztus formált újra, mert az az Ő új szive. Saját szívét állította fel például és annak formájára alakította át a világot és azóta a világ sarkaiban megfor-

dult. Egy világot élünk. Mióta van keresztény világ, még olyanok is, akik maguk a keresztény gondolatától meggyőződésük szerint távol állanak, a maguk tudtán kívül ezeknek az eszméknek a hatását kénytelenek érezni, mert tele van vele a levegő, mert azt szívjuk magunkba, mert az már a művelt társadalomnak a közkinccse.

Tehát van a szeretetnek is egy nagy tere és egy pótolhatatlan tere. Az a mechanizmus, az az órai mechanizmus is úgy van, hogy azok a kerekék lehet hogy nagyon okosan illeken össze, de ugyebár egy ilyen pontos mechanizmust is olykor elő kell segíteni, kell olajcseppet beleönteni, mert különben azok az éles alkatrészek felmarrják egymást, idő előtt kopnak, romlanak és felbomlik az a szerkezet. Még inkább áll ez az emberi társadalomra, a mely nem fémből van összeállítva, hanem gondolkodó, érző emberekből, akiket nem lehet tehát úgy tekinteni, mint a tárgyakat. Itten van a második ok, amiért a szeretet követeli, hogy beleszóljon ezekbe a kérdésekbe.

És a harmadik ok az, hogy akik a keresztény álláspontokban és nem egy minden vallásos meggyőződéstől elszakadt hideg anyagi álláspontban vannak, azok a világot is más színben látják; más színben látják az embernek a kötelességeit és a keresztény embernek a kötelességeit és más szemmel nézik a szegény embernek, a megszorult embernek a helyzetét.

Az evangéliumnak egyszerű szavai állanak itten, ahol az Úr felsorolja, hogy a végső ítéleten kicsoda codex szerint fogja Ő az igazságot szolgáltatni. Ebben a codexben az igazságnak cselekedetei vannak egymás után felsorolva. Akik azokat gyakorolták, azoknak szól a szózat: "Jőjjetek Atyámnak áldottai" — és akik ezt hideg szívvel megvetették, azoknak szól a könyörtelen szózat: "Távozzatok tőlem". És ez az isteni szózat, ez alapjaiban általhatja a keresztény társadalmat és ez élénken előbbin állítja, hogy az Ur Itten hogy akarja megoldani a társadalmi kérdéseket. Ugy akarja, hogy azonosítja magát azokkal, akik a társadalomnak a leggyengébbjei és a szegényben önmagát kívánja megbecsülni és akinek van módja, akár valamicske anyagiakban, akár időben, mert az idő is egy nagy kincs, akár rábeszélő képességben, akár társadalmi befolyásban, egyszerűval mindabban, ami értékes, mindezek arra vannak hivatva ezen nagy codexnek az erejénél fogva, hogy a szolgáltatásokat odaadják azoknak, akik reá szorultak. Ez a keresztény jótékonyosság! És mivel ezt a keresztény társadalomnak tagjai tudják is, ebből következik egy másik tapasztalati igazság és ez az, hogy mindezek, akik ezen a téren mozognak, azok felé bizalommal közelednek, akikről tudják, hogy nem egyéni érdekből, nem anyagi haszonból, vagy egy hátsó gondolatból teszik azt, amit

tesznek, hanem hogy lelkük mélyében van egy ideálisabb, van egy felsőbb mozgató erő és ez szüli az egyszerű embernek a bizalmát p. o. a Szociális Missió társulat iránt és ez az, amit nem lehet rendeltékkel pótolni, amit nem állít helyre semmiféle felsőbb hatalom; mert a szegény ember a többséggel szemben általában bizonyos idegenkedést érez.

Ha már most mindezt összefoglalom, világos lesz az önök szeme előtt, hogy a Szociális Missió társulatnak megvan a maga helye és pedig olyan helye, amelyet ha be nem tölt, más helyette ezt a feladatot elvégezni nem tudja, tehát szükség van rá. Minél többen értik meg ennek a missió társulatnak a célját és minél többen követik a hívó szótát, annál nagyobb lesz annak ereje és a sodra. Ez nem fog jelentkezni külső reklámban, külső hűhóban, még csak nem is a mindenkori külső szokásoknak a fényében, hanem jelentkezni fog azokban a befolyásokban, amelyeket úgy nevezünk, hogy inponderábilák, hogy nem lehet megmérni fizikai mérleggel, t. i. lelki behatásban, amelyek azonban mégis örösiak és pótolhatatlanok. Hogy valami féle képben közelebb hozzam a gondolatomat, arra gondolok, hogy a földnek vannak olyan apró lukacsai, amelyek magukba szívják a felülről jött nedvességet és azután elárasztják az ezer meg százezer, meg millió csatornát és nem tudjuk, hogy hogyan, de előttünk áll az üde, pompázó, virágzó vegetáció, a virágzó mező, a termő szántóföld. Hát ilyenek a lelki behatások. Az az egy jó szó, az a helyzet, hogy az eljáró hölgyek, anélkül, hogy ezt valami nagyon tudatosan akarnák is, de természetüket követve megnyilvánítják lelküket és egy darabot mindig otthagynak a lelkében annak is, akit felkeresnek; — ezek azok az inponderábilák, amikben az ilyen alkások gyarapodnak.

Az első évi jelentés mutatja az úttörésnek nehézségeit. Nagy érdeműl kell felróni, hogy a mostani nehéz körülmények között ennyit tudtak elérni, mert méltóztassanak azt számba venni, hogy kik érték azt el. Elérték az eredményt olyan társadalmi tényezők, akiknek a rendelkezésére különösebb hatalmi tényezők nem állottak, elérték olyanok, akik maguk is súlyosan érzik a mostani nehéz időknél a terhelést és ezen lenyűgöző gond mellett is találtak időt arra és módot és alkalmat hogy Krisztusnak parancsát kövessék.

Ha ezt a tárgyatlagos hátterét nézzük a dolognak, akkor kalapot kell emelnem a siker előtt és azt hiszem, hogy ezt teszik önök is. A mai napon azt óhajtanám, legyen összejövetelünk az a gyümölcse, hogy minél többen, számosabban vessenek önmagukkal számot, hogy mennyiben, mi módon tudják ezt a nagy és nemes célt szolgáltatni. Terjedjen ez a felséges eszme! Én azt hiszem, hogy rövidesen elérkezik

az idő, amikor kivívja magának azt a helyet, nemcsak ebben a városban, de e város határain kívül is. más helyen, ország-szerte, amely megilleti, mint ahogy úttörések voltak sok helyen, ahol támogatásra talált más hasonló szerény alakulatokban és hogy ebben születés meg a háború után, az új rekonstrukciónak a munkájában a keresztény újjászülésnek a nagy munkája. Adja Isten, hogy sikerüljön!

A többtermelés egyik tényezője.

Irta: Dr. Deák Béla
ors. képviselő.

Vármegyénk gazdasági egyesületének legutolsó népes és tartalmában jelentős közgyűlése kapcsán közlemények jelentek meg a lapokban, amelyek egy nagyszabású terv megvalósítását veették föl és helyezték minde n másánál előbbre valónak.

Ez az ipari és mezői vasutak sűrű hálózata volna, mely mint egy szerves vérkeringés, az egész megyében, minden költség határának utolsó szögletéből is a forgalmat biztosítaná, hihetetlen méretekre emelné és a többtermelés elsőrendű tényezője lenne.

Ez mind igaz és nagyon tetszetős, az is kétségtelen, hogy egyik hathatós eszköze a forgalom bővítésének és biztosításának, azonban ez szerény véleményem szerint nem első, hanem csak másodrendű szükséglet és gyöngye szavaimmal, de meggyőződésem egész erejével rá akarok mutatni arra a bizonyos első sorban megvalósítandó másik tényezőre, amely a saját tökéletességével, könnyebb és gyorsabb megvalósításával, olcsóságával és minden tekintetben való egyszerűségével sokkal inkább fogja szolgálni azt a célt, aminek szolgáltatába másod sorban kiegészítőképpen az ipari és mezői vasutakat lehet állítani.

Nem más ez, mint a műutak amelyekben — sajnos — szép hazánk a külföldhöz viszonyítva és éppen szülő vármegyénk sok máshoz hasonlítva bűnösen szegény, hiszen csak arra kell rámutatni, hogy a megye városai: Zombor, Szabadka, Baja, Ujvidék az év legnagyobb részében alig, vagy éppenséggel meg nem közelíthetők és igen sok idő van, amikor terhelt kocsi- vagy egyáltalán nem lehet az egyes községeket, vasuti és rakodóállomásokat elérni.

A vármegyéből kifelé a szomszédos megyékbe sincs csak megközelíthetőleg biztos és állandó közlekedés, de mondhatná valaki, hogy a vasutak, vicználások, hajó-járatok korszakában a tengelyen való szállításhoz a műut elsőrendű szükséglet, nagy távolságokra ugy sem használják, a terhet sűrű közbenső állomásokon leadják.

Nem a nagy távolságok elérését vélem én első sorban a műutakkal szolgálni, hanem

CLUBSPECIALITÉ CIGARETTAPAPIR ÉS HÜVELY
MODIANO FELÜLMULHATATLAN

NYÚJTSUK A VÉDELENYRE!

S. D. Modiano

a dolog természeténél fogva a szomszédos forgalom lebonyolítására létesíteni, ami csak úgy kielégítő, ha mindenütt van műút és a mindent behálózó műutak messze vidékeket is közelebb hoznak egymáshoz, amely hasznuk csakugyan másodrendű lehet.

De a teherforgalom mellett már a mai s a bizonyosan bekövetkező nagyobb arányú személyforgalomra számítva, annak gyors és biztos lebonyolítását is lehetővé kell tenni és itt az automobilforgalomra gondolok, amely a közel jövőndő fő közlekedési eszköze lesz, erre pedig a vágány semmiképp sem alkalmas.

A motor bizonyosan a gyors teherforgalom eszköze is lesz és ezt a célt is a műutak szolgálhatják csak, kár volna tehát a sok pénzt egyoldalú és korlátozott használhatóságú vágányokba fektetni.

Van úgy is túlon elég viczinális vasutunk és ha azt a pénzt, vagy csak egy részét eleink műutak építésére fordították volna, ma sokkal közelebb volnánk ahhoz a célhoz, aminek elérése mindnyájunk szeme előtt lebeg.

A két tervnek akarom előnyeit és hátrányait most ezen általánosságok után nagy vonásokban bemutatni, hogy a magam kedvenc és — beismerem — nem új, de kézenfekvő tervnek híveket toborozok.

A műutakom állandó lesz, teljesen függetlenül az időjárástól, a közlekedés, még pedig egy időben az ide-oda való használat, mert olyt szélesre kell készíteni, hogy a terhes kocskis is egymást kikerülhessék és megelőzzenek; ellenben a vasutnak az a lényeges hátránya, hogy csak egy irányban enged haladást, sem szembe jönni, sem megelőzni nem lehet, ha csak számos kitérő vagy pláne kettős sírpár nem létezik, mely esetben azonban a létesítési költség nagyon sok lenne és aligha állana arányban a fenntartás és kihasználás mértékével.

Városi közgyűlés.

A város bizalommal néz a Wekerle-kormány működésére.

Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága f. hó 10-én d. u. 4 órakor rendes közgyűlést tartott dr. Balogh Ernő főispán elnöke alatt. A 96 pontból álló tárgysorozat nem nagy érdeklődést keltett a bizottsági tagoknál, amennyiben igen csekély számban jelentek meg.

A polgármesteri jelentés egy kis élelnekseget hozott a közgyűlési terembe. — Schubert Arnold gyógyszerész, bizottsági tag szólalt fel a túlszigorú rekvirálás ellen; beszédében gyakran oly szavakat használt, hogy a főispán kényszerítve volt őt többször figyelmeztetni, hogy tartózzon

ily kifejezésektől. Schubert azután a kemény szavak mellőzésével folytatta kritikáját.

Utána dr. Margalits Ede minisiteri tanácsos szólalt fel, szintén a rekvirálás túlkapásai ellen. Nagy érdeklődéssel hallgatta a közgyűlés dr. Margalits hatóságos és tárgyilagos beszédét.

A főispán és polgármester megnyugtató válasza után a közgyűlés a polgármester terjedelmes jelentését egyhangulag tudomásul vette.

A közgyűlés egyhangulag elhatározta, hogy arról értesíti a kormányt, hogy Zombor város pártkülönbség nélkül bizalommal néz a kormány működésére, mely a mai politikai válság békés elintézéséhez nagyban hozzá fog járulni.

És valljuk be, hogy ezen bizalomnyilvánítás egyuttal dr. Balogh Ernő főispánnak is szól és dokumentálni akarja Zombor város közönsége azt, hogy a megértés politikáját vallja magáénak.

A tárgysorozat többi pontjával hamar végzett a közgyűlés és este 7 órakor fejeződött be.

Hétszázmillió korona.

Ennyibe kerül Magyarországnak a háború — havonként. Ezt a rengeteg összeget a belföldi pénzpiacokon előteremteni lehetetlenség a magántőkének. A külföldi pénzpiac pedig természetesen elzárult előlünk. A hétszázmillióan azonban elő kell kerülni akárhonnét is. Muszáj. Az állam tehát úgy segít magán, hogy a jegybankhoz fordul hitelért. Ámde ennek a hitelműveletnek keserű következményei vannak: növekszik a bankjegyforgalom, a pénznek eszik a vásárlóképesége, nagyobb a pénz-bőség, de nagyobb a drágaság is. Számok beszélnek. Háború előtt csak harmadfél milliárd volt a bankjegyforgalom, 1917-ben már 18 milliárd, ma pedig 21 milliárd. Ehhez mérten fogyott a pénz értéke és emelkedett a drágaság száz, sőt egyes esetekben ezer perczenttel.

Ezt az eszeveszett árdragulást legfőképpen hadikölcsönökkel lehet mérsékelni. Az állam a hadikölcsönből visszafizeti a jegybanknál levő függő adósságot és a törlesztett összegnek megfelelő bankjegyet kivon a forgalomból. Ezzel emeli a pénzünk vásárlóképeségét, következésképpen enyhíti a drágaságot. Minden egyes embernek tehát a saját maga és családja egyéni érdeke, hogy jegyezzen a nyolczadik hadikölcsönre, melynek iratkozási ideje éppen most kezdődött.

HIREK

*** Gróf Széchenyi Emil újabb kitüntetése.** A király gróf Széchenyi Emil v. b. t. t., cs. és kir. kamarás, orsz. képviselő, vajszkai nagybirtokosnak a Vöröskeresztnél fömegbíztott állásában kifejtett kiváló érdemei elismerésül a hadi-ékitményes I. osztályú vörös kereszt díszjelvényt díjmentesen adományozta. Gróf Széchenyi a háború kitörése óta szakadatlanul és fáradhatatlan ügyszeretettel teljesíti a reá ruházott emberbaráti nemes hivatást.

*** Szilágyi Ferenc százados távozása.** Szilágyi Ferenc százados, közlekedési minisiteri megbízott, más katonai beosztást nyert és a minisiter a bácskai közlekedési ügyek intézésével más tiszteletet bízott meg. Szilágyi százados minden szigorúsága dacára igazságosan és pártatlanul intézte az élelmezési ügyeket és ha sokak szemében működése nem is volt rokonszenves, a reabizott feladatot katonai pontossággal, lelkiismeretességgel végezte.

*** Koszorúmegváltás.** Spitzer J. B. elhalálása alkalmával a zombori izr. nőegylet koszorúmegváltás címén 100 koronát osztott szét a hitközség szegényei között.

*** Arató munkások.** A polgármester közhírré teszi, hogy akinek az aratóra katonai munkákra lesz szüksége, e hó 17-ig jelente azt be a gazdasági tanácsnoknál. A katonaszám élelmezéséről a munkaódi köteles gondoskodni. Minden felmentett és gazdasági munkára szabadított katona ha a maga munkáját elvégezte köteles másnak segíteni. Az aratói munkára szabadított katona bevonulása előtt köteles igazoltni okmányán, hogy a saját és más gazdasági munkáját végezte. Tegye közhírré, hogy aratóra minden arra való ember szerződjön el, nehogy az, aki nem vállal arató munkát az közérőként legyen kirendelve, amikor is díjai kisebbek lesznek, mintha önként vállalt munkát. A kaszáló gép tulajdonosok is kötelesek, ha saját aratói munkájukat elvégezték, másnak aratni.

*** Zenta nyugalmazott polgármestere meghalt.** Zentán június 8-án elhunyt lovag Boromisza János ügyvéd, Zenta volt polgármestere, a Ferenc József-rend lovagja.

*** Nyilvántos számadás.** A zombori műkedvelők által 1918. évi május hó 18-án és 19-én az orosz hadiállásból visszatért hadifoglyok segélyezésére rendezett kabaré előadás bevételeiből vonatkozó számadásokat a következőkben terjesztem elő. 1. Bevétel: Jegyekért befolyt 1285³⁰ kor. Felülfizetések: Dr. Thurszky Zsiga 34 kor. Vaskó Károly ezredes 14, Malagurszky János 14, dr. Scheib Károly 7, N. N. 2²⁰ kor., összesen 73²⁰ kor. Az összbevétel 1359 kor. — 2. Kiadás: Terembér 50 kor., viasz 25, napszámok 80, szobabér 27, padlófenyezés 30, plakátok 88, Nagy Imre számlája 138⁵⁰, zongoradíj 20, Raab Béla számlája 10, kottakért 6, szindarabokért 32⁵⁰, kiadás próbákon 45, kellekek és férfi fodrász 115, megsérült kölesönruhákért 400 kor., összesen 1067 kor. — Bevétel 1359 kor., kiadás 1067 kor. Marad tiszta jövedelem 292 korona, mely

STERNBERG HEGEDŰ
hangja
páratlan!

BUDAPEST, VII., RAKOCZI-UT 60. szám, saját palota.

Külön hangu, szép munka K 30—
Hangverseny hegedű, mesés
jóhangu K 60—
Vonó K 8—, K 12—, K 15—

Rendelésnél a pénz előre beklindendő.

összeget a fenti alaphoz leendő csatolás céljából „Az Est” szerkesztőségének beküldöttük. Zombor, 1918 június hó 7. én. Hoszvezicslavszky Dénes s. k. — A fenti számadásokat a felmutatott nyugták alapján átvizsgáltuk és helyesnek találtuk. Zombor, 1918 június hó 7. Bernhardt János s. k., Incze Imre s. k.

*** Mennyi dohányt kapnak a bácskai gazdák?** A pénzügyminiszter a magyarországi mezőgazdasági munkások részére 27,600,000 csomag kapadohányt bocsátott rendelkezésre, összesen 6,900,000 kgr. sulyban. Ebből június 15-ig 13,000,000 egyenként 25 gr.-os csomagot oszthatnak szét s ha a szétosztás sikeresen és a miniszter intencióinak megfelelően történik, augusztus 15-ig ugyanennyit. A dohány kiosztás igen fontos, s a máli dohányingyes világban az aratási és cseplési munkák elvégzését nagyban elősegíti. A dohány árát az O. M. G. E. előlegezte. Egyegy 25 gr.-os csomag mintegy 7 fillérbe kerül. A pénzügyminiszter által kiutalt mennyiségből a Bács Bodrog vármegyei gazdasági egyesület 760,000 csomagot kap, a szabadtéri 70,000 csomagot, a bajai, zombori és újvidéki gazdasági egyesület külön-külön 35,000 csomagot.

*** A Vidéki Hirlapírók országszövetsége** 1918. évi rendes közgyűlését június hó 30. napján (vasárnap) délelőtt 10 órakor tartja meg Budapesten, a budapesti kereskedelmi és iparkamara üléstermében (V., Szemere-utca 6. szám). Napirenden szerepelnek különféle jelentések. Az alapszabályok módosításával, a Szövetség végnyilatkozatáról, a Szociális Bizottság működéséről. Az 1917. évi zárszámadások, a jövő évi költségvetés. Megüresedett alelnöki tisztség betöltése. Igazgatósági póttagok behívása.

*** Katonadiákok az aratásnál.** A honvédelmi miniszter megengedte, hogy a katonai realiskolák növénydekei a szünidő alatt a gazdaságoknál mint munkafelügyelők, cseplési ellenőrök működhesseken. Fizetést e működésükért a gazdától nem fogadhatnak el, zsoldjukat a kincstártól kapják, a gazdák csak ellátásukról kötelesek gondoskodni.

*** Az iskolák és a drágaság.** A vallás- és közoktatásügyi minisztérium az anyagihiányra és a drágaságra való tekintettel elhatározta, hogy a tanítóképző és tanítónépző intézetek, továbbá a polgári iskolák internátusaiban felveendő tanulók az eddig meghatározott szükségleti és felszerelési tárgyak helyett csak a legszükségesebb és mindenképpen a nélkülözhetetlen felszerelési tárgyakat tartoznak magukkal hozni. A minisztérium rendelkezésben utasította az iskolák igazgatóit, hogy erről a mostani növénydekeket hazabocsátásukkor, az új növénydekeket pedig felvételükkor értesítsék.

*** Újabb rendelet a cipészeknek.** A Cipőhivatal körlevélben közli a cipésziparosokkal, hogy az eddigi rendelkezések folytán magánfél által hozott anyagból cipőt vagy javítást augusztus 31-ig utalvány nélkül vállalhatnak maximális áron. Az iparos köteles az így elfogadott megrendelést a magánrendelő nevének és lakásának közlésével a Cipőhivatalnál bejelenteni, hogy a megrendelő törzslapján az újabb ellátást feljegyezzék.

*** Rablógazdálkodás az új krumpilól.** A közlelmelési miniszter egy rendeletével felhívta a polgármester figyelmét arra az általános tapasztalható körülményre, hogy a korai burgonya magas ára a termelőket arra csábítja, hogy a késői burgonyát már most kiszedik és mint korai burgonyát hozzák forgalomba. Ez a rablógazdálkodás az ország lakosságának a téli szükségleteinek fedezésére veszélyezteteti, miért is a polgármester fi-

gyelmét a miniszter felhívja, hogy a krumpilival való visszaéléseket illetve annak felszedését minden eszközzel gátolja meg.

*** A visszatérő hadifoglyokkal táviratot lehet váltani.** A hadseregfőparancsnokság rég érzett hiányt pótol legújabb rendeletével, amely szerint az Oroszországból és Romániából visszatérő hadifoglyaink táborában elhelyezett táviratot válthatnak hozzátartozóikkal még az esetben is, ha az illetők tilalmi területen tartózkodnak.

*** Lisztadó.** Komoly jelek vannak arra, hogy ez az új adó is terhelni fogja a lisztforgasztó közönséget, tehát mindenkit. Arról van ugyanis szó, hogy a kormány meg akarja szüntetni a nyersgabona kivételét. Ausztriában is csak lisztet lehetne szállítani. A kincstár viszont minden métermássa liszt után három korona adót akar szedni. Az új adó — közvetve — a magyar malmok felvirágzására vezetne, azonban a fogyasztók a drága gabonaárakon felül külön adóval is súlyos lennének. Nem

lehetne a belföldi fogyasztásra szánt lisztmennyiséget az adó alól kivonni?

*** Az Intim kabaré** művészi eszménytel gazdagította a budapesti sajsont. Egy rendkívül hatásos drámai játékban fellépetti esténként Beregi Oszkárt, a nemzet nagy művészt, aki leghatalmasabb szerepét játssza el olyan sikerrel, amely a forró Beregi-esték sorozatában is ritkaság számba megy. A Beregi-darabon kívül három nagyszerű udonság megy, a Monte Christo című vígjáték Békeffy Lászlótól, egy poétikus daljáték; „Három piros rózsza”, melyet Erdősi Dezső írt, továbbá egy amerikai szkecs. „Utolsó percig”... Az új műsor keretében színr kerülő magánzámok egy-egy pompásak. A kabaré jeles művészgardáját ünnepli a közönség, különösen Szeless Elzát, Greguss Margitot, Fenyő Irmát, Mészáros Alajost, Abonyi Gézát, Bálint Bélát, Virágh Ferenczet, stb. Vidékiek Budapesten nem tölthetik el jobban estéjükét, mint hogy az Intim Kabaréba (Teréz-kört 46.) mennek.

A nyolcadik magyar hadikölcsön.

A hosszan elhúzódó háború további nagy pénzügyi követelményeket támasztván az államhatalommal szemben, a hadi szükségletek zavartalan ellátása céljából új hadikölcsön kibocsátása vált szükségessé. A hadviselés költségeinek fedezésére a pénzügyminiszter ezúttal 5 1/2%-kal kamatozó adomentes járadékölcsön-kötvényeket bocsát nyilvános aláírásra. A pénzügyminiszter tehát ez alkalommal is közvetlenül fordul a közönséghez.

Az aláírás tartama és az aláírási helyek.

Az aláírás időtartama 1918. június 12-től július 11-ig bezárólag terjed. Aláírási helyekül fognak szerepelni az összes állami pénztárak és adóhivatalok, a postatakarékpénztár és annak közvetítőhelyeül szolgáló összes postahivatalok, valamint az összes számvonó hazai pénzintézetek.

A címletek nagysága.

A kibocsátásra kerülő 5 1/2%-kal kamatozó járadékölcsön kötvényei 50, 100, 1000, 5000 és 10,000 koronás címletekben fognak kiállítani.

Az aláírás ár.

Az 5 1/2%-kal kamatozó járadékölcsön kötvény kibocsátási ára voltaképpen 92 K 50 f-vel van számítva. De arra való tekintettel, hogy a járadék-kötvény kamatozása csak 1918. szeptember 1-én veszi kezdetét s a jegyzéstől 1918. augusztus 31-ig járó kamatok az aláírás árba be vannak számítva, a kötvény aláírás ára minden 100 korona névértékért a következő összegekben van megállapítva:

1. arra az esetre, ha az aláírásakor az aláírt összeg egész ellenértéke befizetettik:

a) az 1918. évi június hó 12-től június 27-ig bezárólag történő aláírás esetén 91 K 50 f.;

b) az 1918. évi június 27-ét követő időben 1918. évi július 11-ig bezárólag történő aláírás esetén 91 K 70 f.;

2. ha pedig az alább ismertetendő kedvezményes (részletekben történő) fizetési módozat vétetik igénybe, az aláírás határidő egész tartamára szólólag 92 K 50 f.

Kamatkedvezmény.

A nyolcadik hadikölcsön 100, 1000, 5000 és 10,000 K-ás címletei minden év március 1-én és szeptember 1-én lejáró félévi utólagos részletekben évi 5 1/2%-kal kamatoznak. Az első szelvény 1919. március 1-én esedékes. Ettől eltérőleg az 50 koronás címletek évi szelvényekkel vannak ellátva s ezeknél az első szelvény 1919. szeptember 1-én esedékes.

Részletfizetési kedvezmény.

Az esetben, ha az 5 1/2%-os járadékölcsönre aláírt összeg 100 koronát meg

nem halad, az aláírás alkalmával az aláírt összeg egész ellenértéke befizetendő. A 100 K-t meghaladó aláírásoknál ellenben a befizetés részletekben is teljesíthető. Ez esetben az aláírás alkalmával az aláírt összeg 10%-a a biztosítékképpen letendő és pedig készpénzben vagy megfelelő értékpapirokban. A részletek pedig a következőképp fizetendők:

a jegyzett összeg ellenértékének 25%-a legkésőbb 1918. aug. 5-ig,

a jegyzett összeg ellenértékének 25%-a legkésőbb 1918. aug. 24-ig,

a jegyzett összeg ellenértékének 25%-a legkésőbb 1918. szept. 10-ig,

a jegyzett összeg ellenértékének 25%-a legkésőbb 1918. szept. 23-ig.

Az utolsó befizetés alkalmával az aláírási hely a letett biztosítékok elszámolja, illetőleg visszaadja.

Különleges kedvezmény a nyolcadik hadikölcsönnél.

A kibocsátásra kerülő 5 1/2%-os járadékölcsönkötvények felhasználhatóak lesznek a jelenleg alkotmányos tárgyalás alatt álló törvényjavaslat törvényerőre emelkedése után az annak alapján kivetendő hadinyereségadó fizetésére.

A hadinyereségadó fizetésénél a kötvények — figyelemmel arra, hogy az aláírási ár megállapításánál a folyó kamatok is számítássa vétettek s figyelemmel arra, hogy az aláírás helyek ötven fillér jutalékot szoltak a feleknek megfírtetni — minden 100 korona névérték után a voltaképpeni kibocsátási áron, tehát K 92,50 — 50 f = 92 koronával fognak számítássa vétetni.

Kölcsönnyújtás kedvezményes kamattal mellett a kibocsátáshoz kötvényekre kölcsönjegyzés céljaira.

A kibocsátandó kötvényekre az Osztrák Magyar Bank és a M. kir. hadikölcsönpenztár a kötvényeknek kézzáloggal lekötése (lombardirozása) mellett a névérték 75% áig, a mindenkori hivatalos váltóleszámitási kamatlábon nyújtanak kölcsönt.

Ugyancsak a mindenkori hivatalos váltóleszámitási kamatlábon nyújtanak náluk záloggal elfogadható értékpapirokra kölcsönt, ha a felveendő összeg igazoltan a kibocsátott aláírás felhívás alapján aláírt összegek befizetésére szolgál. A mérsékelt kamatláb kedvezményében a meghosszabbított ily kölcsönök is részesülnek.

Az aláírók kívánságára a kibocsátandó kötvényeket a szelvények beváltásával megbizott hivatalos beváltóhelyek 1919. december 31-ig költségmentesen fogják megörizni és kezelni.

Buziás-fürdő

Magyarország legzénségszerűbb szén-savas, só-, vas-, radioaktív forrásai. Moorfürdők. Hidegpolgyógyimód.

Elsőrangú szivgyógyfürdő
Termezletes szén-savas, só-, radioaktív fürdő.

Női bajoknál.

Hólyag-, vesebajok, köszvény, czuz, idegbántalmaknál.

Szívajoknál.

Billentéshibák, szívizom gyengesége, érelmeszesedés, ideges szívajok.

Háboru okozta utóbajoknál.

Lőtt vagy szurt sebok után felégett hűdéseknél, izületi bajoknál, gyeng. ség állapotoknál.

Ivókúra, Zanderintézet, Röntgen és kórvegyészeti laboratórium.

Fürdőidény: május - október.

Kifogástalan ellátásról gondoskodva van.

Hivatalos Hír. o. r. v. :

Mahler Gyula dr.

Buziáson fürdőorvosi gyakorlatot folytatnak:
Biasini J. dr., Porutlu R. dr., Schopf J. dr.,
Sugár R. dr., Glass R. dr. urak.

Részletes prospektussal szolgál:
Muschong Buziás: gyógyfürdőjeinek igazgatója.

A világitási rendelet

határozott a fényhárts
előírkefőre nézőll. e. s. s.

TUNGSRAM

fé wattos lámpákkal
lehet batartani.

Használjon 25, 40, 60 watt fogyasztásu
Tungsramlámpákat.

Vidékre gyors és pontos kiszolgálás.

Tessék próbarendelést eszközölni!

64° C.

LIPIK

(SZLAVONIA) — világfürdő biztonságos gyógyít:

csúzt, köszvényt

anyagcserebántalmakat, gyermekbetegségeket, belső bajokat

FÜRDŐ-, ISZAP-, IVÓ-, VIZ-, NAP- és VILLANYKÚRAVAL

Fürdőkkel egyesített gyógypenzió. Vendéglő, kávéház, cukrászda saját üzemben. Különö ellátás! Fürdők, lakások egy épületben. — Színházi zenekar. Prospektust küld a fürdőigazgatóság.

Radioaktív, alkalikus, ós, jóds hőforrások. Vizgyógyintézet.

AZ EST

— a legjobb magyar napilap. —

HIREI FRISSEK ÉS IGAZAK!

Közgazdasági rovata a gazdasági élet minden mozzanatáról számot ad, sportrovata a sport minden ágának eseményeiről hűen beszámol. —

A BEL- ÉS KÜLFÖLD NAPISEMENYEIT

a legmegbízhatóbb tudósítók távirati és telefonjelentései alapján leghamarabb közli.

AZ EST

megjelenik a fővárosban déli 1-kor és a délutáni első gyorsvonattal érkezik városunkba. —

ÁRA 12 FILLÉR.

A NAP

Főszerkesztő: BRAUN SÁNDOR
Szerkesztőfőúr: Dr. HAJDU MIKLÓS,

A NAP

a magyar újságírás szenzációja, a magyar közönség legkedvesebb lapja, a 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kérielhetetlen szószólója.

Minden jó magyar ember olvassa A NAP-ot.

TESSÉK ELŐFIZETNI!

Egy évre 18 K. Negyedévre 4.50 K.
Félévre 9 K. Egy óra 1.00 K.

A NAP

vidéki kihordó szervezete A NAP-ot megérkezése után azonnal kézbesíti előfizetőinek.

Egy szám ára 12 fillér.

Fényes eredményt hoz

A NAP minden apróhirdetése, mert naponta 150.000, havonta 4.130.000 példányban jelenik meg és mindenki olvassa!

A NAP apróhirdetési levelezőlapja 10 szög 70 fillér, 20 szög 1 korona 40 fillér, 40 szög 3 korona 80 fillér. Kapható a dohányüzemekben!

Keresek

megvételre (lehetőleg a köruton vagy ennek közelében) egy **házas** 3-4 szobával és fürdőszobával, kis házikerttel stb. — Czimem e lap kiadóhivatalában.

ÜVEG ÉS SÖRÖSHORDÓ dugók,

törésmentes, nem műdugók, nettó, száraz, kg-ként K 45—ért vesz utánvét mellett, minta nélkül: **E. Körner, Wien, IV., Rainergasse 29.**

MÉZRE

kérünk ajánlatot termelőkötől

ENDREY J. GY.

Budapest, VII., Kertész-u. 46.
Sürgőnycim: „IMPEX”.
Telefon: József 48—39.

Van sz. r. e. e. m. a. n. e. k. z. ö. z. ö. e. g. b. tudomása hozni, hogy ezen ut a

„Hungária”

füdőben

eslítő, tők egész nap, péntek délután szomb. délután hőlgyek részére lesz gőzfűdő.

Egy tel, szombat délelőt és vasárnap 5 óráig lesz gőzfűdő utaknak.

Kádfűdőt utak és hőlgyek egész napon át használhatják reggel 6 tól este 7-ig.

Blebert János, bérlet.

Cipőjegy nélkül szállítható

aratópapucs

dupla vízmentes impregnált vitorlavászonból, fatallal **K 8.30.** Nagyobb rendelésnél engedmény. —

— Különböző szandálok. —

SCHÖNFELD, munkás-bakancs raktár

BUDAPEST, Vilmos'császár-út 43.

INTIM KABARÉ

BUDAPEST, TERÉZ KÖRÜT 46.

Minden este 1/2 8 órakor.
Elsőrangú szindarabok, nívós tréfák, pompás szólók kerülnek színpa.
Jegyek előre váltathatók elővé ell. di. nélkül.

NYILTÉR. *)

Évszázadok óta ismert

**MATTONI FÉLE
GISSHÜBLER**
SÁVANYUVÍZ

Segítő gyógyító tejesvíz
Karlsbad, Marienbad,
Franzensbad stb.
Kisrának: mindig
tejesen bevált.

*) Ezen rovat alatt közöltünk már nem vállalt felelősséget a Szek.

SZTANKOVITS MIKLÓS

**villanyszerelő és
elektrotechnikus**

ZOMBOR, Gromon utca 2. sz.
Csengő javítások és villanyberendezések, fűző és gyár elektromotorok, orvátvitel, motor javítások, villanyos szikkek nagy raklára, jizzlámpák, csillárok, luszok, lámpák, vasalók

LELKIISMERETES MUNKA!
Pontos kiszolgálás!

Összefoglaló tankönyv.

A középiskola négy alsó osztályának teljes tananyaga. Rövid és könnyű. Nélkülözhetetlen rendes és magántanulóknak, önkéntes vizsgára készülőknél, **általános műveltségre** törekvőknek. Két kötet ára 25 K és 1 K posta költség. Megrendelhető a

Iszoldós tanintézet-nél
Budapest, VII., Dohány-u. 84.
Telefon 132-40.

**FŐVÁROSI
JOGI SZEMINÁRIUM**
BUDAPEST,

V., Katona József u. 41. szám, I. em. 5.
(Palatinus ház a Margit hídnál).

Előkészít úgy a budapesti, mint a marosvásárhelyi bírói és ügyvédi illetőleg a budapesti gyakorlati bírói vizsgára, szigorlatokra, államvizsgákra és alapvizsgákra.

Kijegyzett könyveket, jegyzeteket a harc-térre is kiküld.

**Belvárosi
Butoráruház!**

Van belvárosi Zombor és környéke tek. közönségével tudatni, hogy Zomborban, Konyovits palotában, a Nagy szerb templom átellenében (Petőfi-utca)

nagy butorraktárt nyitottam,

ahol mindenféle lakberendezések, valamint teljes hálószobák, ebédlő, fürdőszobák, iroda berendezés, kárpitozott butorok, törbutorok, nád és hajlitott faszékek nagyban is raktárban vannak.

Kárpitos és asztalos munkák saját műhelyünkben izlésesen és jutányosan eszközöltnék.

Tisztelettel **SZTANISITS MILÁN és TÁRSA.**

RÜHES LOVAIT

kezelje a sokszorosan kipróbált és mindenütt bevált **Strausz-féle**

„Fortuna“-lóruhakenőccsel

(törvényileg védve), mely egyszerű kezeléssel biztosan gyógyít.

Kapható: **STRAUSZ ARMIN** gyógyszerésznél, Egy lóra való adag
KENDERES, Jásznagykunszőlők megye. : : **ára 25 korona.**

ELADÓ

a Bikár szállás **178 hold föld,** melyből 110 hold szántó, 50 hold legelő és kaszáló és 8 hold pedig nád, rét és víz. A gazdasági épületek jó karban vannak. A birtok a zombor-csonoplyai műút mellett fekszik és vasúti megállója is van. Vételkor ezen birtok a bekebelezett terheléssel együtt átvehető (Czim a kiadóhivatásban). A föld kisebb-nagyobb parcellákban is kapható! Az eladó föld ára 7000 - 8000 K.

Asztalosok és lakatosok

jó fizetés mellett azonnalra felvételnek Ajánlatok **Felsőbácsi Egyesült Gözmalmi rt.-hoz Szabadka,** intézendők.

Viszkelegység, sömör, rüht

a leggyorsabban elmulasztja a Dr. Fleisch-féle eredeti, törvényesen védett

„SKABOFORM“-KENŐCS

Nincs szá a, nem piszkít. Mindig eredeti készítésű Dr. Fleisch-féle kenőcs. Próbálógely 3 Kor, nagy lógely 5 K, család lógely 12 K. Kapható a helybeli gyógyszerárakban vagy direkt a készítőnél rendelhető. Dr. Fleisch E. Korona gyógyszerárára Győr. Vételnél a „SKABOFORM“ védjegyre ügyeljünk.

Törvényesen védve.

Reitter Oszkár

nagybekerék ny. főkapitány

Patkánin gyára értesíti a t. közönséget hogy anyaghiány következtében

„Patkánin“

patkánytűt szerének gyártását egyelőre beszüntette. A gyártás felvételét annál idején hírlapilag közzé fogja tenni

Tisztelettel:

REITTER OSZKÁR ny. főkapitány
Patkánin gyára.

Tulajdonos: **TORONTÁLI AGRÁRBANI**
R. T. Nagybekerék.

DUGÓKAT

ujakat és használtakat legmagasabb ában veszek. Pez gő-dugókért 1 ko 10 fillért fizetek.

GUTH, BUDAPEST

Gróf Zichy Jenő-u. 36.

„CLUB“ Cigarettapapi.

csak akkor valódi, ha az itt látható védjegyes képek rajta vannak. Minden csomag teljesen 100 lapot tartalmaz. Utánzásoktól, melyek mind silányabb minőségűek, óvakodjunk.

